

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/110/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125204616
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125204616.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobkyne: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, XXX XX B., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 742 803, so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava, právne zastúpenému Remedium Legal, s. r. o., IČO: 53 255 739, so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.500 eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 100 eur a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 12.06.2025 domáhala primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.500 eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa z dôvodu, že ako žalovaná spotrebiteľka bola úspešná v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11Csp 56/2023. Terajší žalovaný si v pôvodnom konaní v pozícii žalobcu uplatňoval nárok na zaplatenie 3.000 eur s príslušenstvom. Okresný súd Prešov žalobu v celom rozsahu zamietol, rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 11Csp/56/2023, z 22.11.2023, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 5CoCsp 37/2024, z 8.4.2025, ktoré nadobudli právoplatnosť 6.5.2025 (ďalej len Základné konanie). Citovala body 37. a 38. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Poukázala na to, že na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. 05029214400 zo dňa 5.6.2012 jej bol poskytnutý úver vo výške 5 800 eur, pričom ku dňu podania žaloby mala uhradené splátky vo výške 6 018,20 eura. Žalovaný sa žalobou v základnom konaní domáhal zaplatenia 3 000 eur. Keďže na predmetný úver zaplatila 6 018,20 eura a úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, veriteľ nemal už žiaden nárok na plnenie. Uviedla, že žalovaná konala spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalú obchodnú praktiku a v rozpore s dobrými mravmi, v snahe obohatiť sa o sumu 3.000 eur. Primerané finančné zadostučinenie požaduje vo výške 1.500 eur, čo je necelá polovica zo sumy, o ktorú sa chcel žalovaný na jej úkor obohatiť.

2. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril neuznávajúc uplatnený nárok. Uviedol, že v danej veci žalobcovi nebola spôsobená žiadna ujma z hľadiska jeho spotrebiteľských práv, pričom dôvodom zamietnutia žaloby (zo strany tu žalovaného) bolo neunesenie dôkazného bremena pri vyhlásení splatnosti pohľadávky (doručovanie výzvy) a postúpení pohľadávky (taktiež), konštatované v bodoch 35. a 36. odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Prešove. Zároveň nedošlo k platnému vyhláseniu

mimoriadnej splatnosti, nakoľko ako súd v predchádzajúcom konaní právne uzavrel, veriteľ - banka (Slovenská sporiteľňa, a.s.) nepostupoval lege artis podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Namietol nedostatok svojej pasívnej legitímácie. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 107/2021 a 7Cdo 80/2020. Podľa názoru žalovaného, aj keď to explicitne z rozsudku NS SR sp. zn. 7Cdo 80/2020 nevyplýva, výkladom analógie legis nemožno dospieť k inému záveru, než k tomu, že žalovaný (postupník) nielen, že nezodpovedná za akékoľvek porušenie spotrebiteľských práv, ale najmä nemôže byť pasívne vecne legitímovaným subjektom v konaní o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, keďže v tomto prípade prichádza do úvahy ako pasívne vecne legitímovaným subjektom len a výlučne postupca (banka) – avšak aj to len za podmienky (súdne) potvrdeného úspechu spotrebiteľa pri hájení svojich práv podľa osobitného zákona, k čomu v tomto prípade vôbec nedošlo (porušenie spotrebiteľských noriem). Žalovaný teda iniciovaním uvedeného konania, resp. ostatnými úkonmi v súvislosti s odkúpením domnej pohľadávky nielenže neporušil žiadne spotrebiteľské práva žalobcu, ale ani mu nespôsobil žiadnu ujmu. K výške požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia uviedol, že odmieta ničím nepodloženú výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia, ktorú žalobca požaduje. Základom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je primeranosť a súd ho určuje na základe vlastnej úvahy. Žalovaný tiež zastáva názor, že primerané finančné zadosťučinenie by malo ujmu primerane kompenzovať, nie nahrádzať. S poukazom na uvedené navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov konania, v opačnom prípade aplikovať § 257 CSP.

3. Žalobkyňa v replike zotrvala na svojich tvrdeniach a vo vzťahu k námietke nedostatku pasívnej vecnej legitímácie navyše uviedla, že poukaz na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/107/2021 zo dňa 28.02.2023, nie je správny. Uvádza sa v ňom totiž, že dôvodom pre zamietnutie bola v podstate procesná alebo technicko-administratívna chyba, keďže medzi pôvodným žalobcom ako postupcom a novým žalobcom ako postupníkom nedošlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá bola predmetom sporu. V základnom konaní si však vtedajší žalobca (terajší žalovaný) voči žalobkyni uplatňoval pohľadávku, ktorá z administratívno-technického hľadiska bola postúpená, avšak uplatnil si ju nedôvodne, keďže pohľadávka už zanikla splnením (úhradou celého dluhu) ešte pred iniciovaním súdneho konania. Jedná sa teda o úplne iné meritum causae ako v prípade veci vedenej na NS SR sp. zn. 1Cdo/107/2021, a preto nemožno dané rozhodnutie pre predmetné súdne konanie aplikovať. Rozsudkom prvoinštančného súdu vydaným v základnom konaní bol práve žalovaný identifikovaný ako subjekt, ktorý porušil spotrebiteľské práva a povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi.

4. Žalovaný v duplike poprel tvrdenia žalobkyne a zotrval na svojej predchádzajúcej argumentácii.

5. Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to vyjadreniami strán sporu, rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/56/2023, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp 37/2024, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6. Medzi žalobkyňou ako dlžníkom a Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako pôvodným veriteľom došlo dňa 05.06.2012 k uzavretiu písomnej zmluvy o splátkovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 5.800 eur zo strany pôvodného veriteľa v prospech žalobkyne.

7. Žalovaný ako postupník v postavení žalobcu podal žalobu voči žalobkyni ako žalovanej na Okresnom súde Banská Bystrica ako upomínacom súde. Upomínací súd vydal vo veci platobný rozkaz, proti ktorému podala v zákonnej lehote žalobkyňa v postavení žalovanej odôvodnený odpor. Namietala absenciu obligatórnych náležitostí v zmluve podľa zákona č. 129/2010 Z.z.. Následne bola vec bola postúpená na Okresný súd Prešov a viedla sa pôvodne pod sp. zn. 11Csp 126/2022, neskôr po zrušení odvolacieho rozsudku dovolacím súdom pod sp. zn. 11Csp 56/2023.

8. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 11Csp 56/2023-40 zo dňa 16.10.2024 žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

9. Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva cit.: „37. Súd dodáva, že sám veriteľ neuviedol v liste o zosplatnení úveru z 23.11.2017, kvôli ktorej nezaplátenej splátke využíva právo na zosplatnenie úveru. Na pojednávaní právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že trojročná premičacia lehota plynie od nasledujúceho dňa po zosplatnení úveru. Tento názor je však úplne nesprávny, je v rozpore s § 103 vetou druhou Občianskeho zákonníka, ale aj rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR citovanými vyššie vrátane

rozhodnutia o dovolaní v tomto spore. Sám žalobca, teda nemal jasno pri posúdení začiatku plynutia premlčania, keďže v odvolaní už prezentoval iný názor ako na pojednávaní a to ten, že premlčacia lehota začala plynúť od splátky splatnej 20.11.2017 (teda bezprostredne predchádzajúcej zosplateniu úveru). Po zrušení rozsudku dovolacím súdom začal tvrdiť, že k zosplateniu došlo pre nezaplatenie splátky splatnej pred 3 mesiacmi od zosplatenia, teda splátky splatnej 20.8.2017 (vyjadrenie zo dňa 18.7.2023). Tak ako už uviedol súd druhej inštancie v predchádzajúcom rozsudku, ak sám pôvodný veriteľ neuviedol konkrétnu splátku, pre ktorú využil inštitút mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca ako jeho právny nástupca si nemôže sám „prispôbiť“ túto splátku. Pri výklade žalobcu by mohlo dochádzať k umelému predlžovaniu trojročnej premlčacej lehoty v neprospech spotrebiteľa. Tomuto názoru zodpovedá aj odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu SR 7Cdo/268/2020 zo dňa 29.11.2022 najmä body 16.2 a 17, keď Najvyšší súd uviedol, že v prípadoch dojednaní straty výhody splátok v spotrebiteľskej úverovej zmluve, dôjde k zosplateniu celého zvyšku dlhu. Omeškaním splatnosti jednej splátky si tak dlžník privodí splatnosť aj všetkých budúcich splátok. Úprava v § 103 Občianskeho zákonníka je podľa Najvyššieho súdu v súlade s cieľom resp. zámerom inštitútu premlčania ako stimulácie veriteľa k rýchlemu (včasnému) uplatneniu jeho práv (podľa zásady vigilantiibus iura) ako aj snahy predchádzať v konkrétnych prípadoch dôkaznej núdzi na strane veriteľa v súdnom konaní a prispieť tým k právnej istote účastníkov občianskoprávných vzťahov. 38. Pre úplnosť súd dodáva, že ak by mal prijať záver o neúčinnosti zosplatenia úveru pre nesplnenie zákonnej podmienky upozornenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v trojmesačnej lehote od splatnosti prvej omeškanej splátky, znamenalo by to, že pôvodný veriteľ nebol oprávnený „živý“ úver postúpiť žalobcovi, keďže konečná splatnosť úveru podľa zmluvy nastala až 20.6.2022. Zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá 22.3.2019 medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalobcom by bola absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, konkrétne § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.“

10. Predmetný rozsudok Okresného súdu Prešov nadobudol právoplatnosť dňa 06.05.2025 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/37/2024 zo dňa 08.04.2025, ktorý napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil dôvodiť cit.: „34. Splatná pohľadávka podľa civilného hmotného práva je pohľadávka, tak ako to už bolo konštatované, ktorá sa buď zosplatní uplynutím lehoty, na ktorú boli dohodnuté zmluvné strany, alebo pokiaľ bol dodržaný proces podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka. 35. Vo svetle vyššie uvedených skutkových zistení nevyplýva, že listiny smerujúce k zosplateniu pohľadávky boli doručené do dispozičnej sféry žalovanej. Žalobca tieto skutočnosti nepreukázal. Rovnako nie je zrejmé, či právny predchodca žalobcu doručoval žalovanej Výzvu, resp. oznámenie o možnosti postúpiť splatnú pohľadávku z banky na tretiu osobu. Spomínané oznámenie dokonca ani nie je súčasťou preskúmaného spisu. Žalobca v priebehu celého konania súdu nepredložil doklad o tom, že by vyššie uvedené listiny žalovanej reálne doručoval a že sa dostali do jej dispozičnej sféry, a teda sa žalovaná mala možnosť s týmito listinami oboznámiť. 36. Vzhľadom na uvedené nedošlo k postúpeniu pohľadávky riadne, resp. žalobca neuniesol dôkazné bremeno svedčiace o platnom postúpení tejto pohľadávky. Pre chýbajúcu listinu svedčiacu o tom, že právny predchodca žalobcu žalovanú upozornil na možnosť postúpiť pohľadávku z banky na tretiu osobu v prípade jej neuhradenia v stanovenej lehote a rovnako pre absenciu listín preukazujúcich doručovanie listín uvádzaných v predchádzajúcom bode tohto rozhodnutia (doručenka, resp. závrada v doručení) nie je možné považovať žalobou uplatnenú pohľadávku za platne postúpenú. Tým, že z hmotnoprávneho pohľadu nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, žalobcovi vo vzťahu k tejto pohľadávke, ktorá je predmetom Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 05.06.2012, nesvedčí hmotné právo. 37. V zmysle uvedeného odvolací súd konštatuje, že žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom daného konania, keďže bez platného postúpenia záväzku niet na strane žalobcu dostatok aktívnej legitimácie uplatňovať bankovú pohľadávku. Z dôvodu, že žalobca nie je v predmetnom konaní aktívne vecne legitimovaný, nepovažoval odvolací súd za potrebné sa zaoberať otázkou premlčania žalobcom uplatňovaného nároku.“

11. Zistený skutkový stav takto právne posúdil:

12. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa bol od 1.7.2024 nahradený zákonom č. 108/2004 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa jeho prechodného ustanovenia - § 53 ods. 1 ustanovenia tohto zákona sa použijú na zmluvu uzavretú po 30.6.2024. Vznik právnych vzťahov zo zmlúv uzavretých pred 1.7.2024 a nároky vzniknuté z týchto zmlúv sa posudzujú podľa právnych predpisov účinných do 30.6.2024.

16. S poukazom na vyššie citované prechodné ustanovenie zákona č. 108/2004 Z.z. je potrebné na posúdenie uplatneného nároku aplikovať predchádzajúci právny predpis, teda konkrétne § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

17. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

18. V predmetnej právnej veci je nepochybné postavenie strán sporu ako dodávateľa a spotrebiteľa, čo vyplýva aj z rozsudkov vydaných v tzv. základnom konaní. Žalovaný v pôvodnom konaní vystupoval ako osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa ako fyzická osoba pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Pokiaľ ide o námietku nedostatku pasívnej legitímácie vznesenú zo strany žalovaného súd poukazuje na to, že skutočnosť, že žalovaný spotrebiteľskú zmluvu nekoncepcoval, ho ako nadobúdateľa pohľadávky vzhľadom na merito sporu neliberuje a nezbavuje zodpovednosti za porušenie svojich zákonných povinností. Vychádzajúc z citovanej právnej normy § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, domáhať sa práva na primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľ má voči porušiteľovi a od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Argumentácia žalovaného, že bol len postupníkom pohľadávky neobstoí. Ak totiž žalovaný následne postúpenú pohľadávku uplatňoval v súdnom (základnom) konaní, možno uzavrieť, že žalovaný je zmluvnou stranou, pričom fakticky vykonával práva veriteľa z úveru. Práve žalovaný je subjektom, ktorý voči žalobkyni požadoval v základom konaní úhradu sumy 3.000 eur s príslušenstvom. Žalovaný sa teda domáhal zaplataenia pohľadávky a bol subjektom, ktorý bol oprávnený prijímať plnenie z úveru. Ak žalovaný na jednej strane seba označil v základnom konaní za subjekt, ktorý bol v súdnom konaní aktívne vecne legitimovaný, tak na druhej strane ostáva jeho vecná legitímácia zachovaná aj v prípade, ak žaloba týkajúca sa spotrebiteľskej zmluvy smeruje voči nemu ako žalovanému (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp 3/2021 z 2.2.2022). Tento záver podporuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7 Cdo 80/2020 zo dňa 24.08.2022 (R 47/2022) cit.: „Na zdôraznenie správnosti odvolacím súdom zvolenej interpretácie ustanovenia § 3 ods. 5, ostatná veta, zákona č. 250/2007 Z. z. najvyšší súd dodáva, že zo zákonnej dikcie označenia zodpovedného subjektu, od ktorého je možné požadovať primerané finančné zadosťučinenie („od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá“) de lege lata nevyplýva, že to nevyhnutne musí byť iba jedna zo sporových strán v konaní na súde, v ktorom bol spotrebiteľ úspešný, hoci ním spravidla bude práve tento procesný subjekt.“ Žalovaným v predmetnom konaní je teda procesný subjekt, ktorý vystupoval v konaní, v ktorom bol spotrebiteľka v rámci svojej obrany úspešná.

20. Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z. z. je nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie

má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 127/2017).

21. Podľa názoru súdu je základ nároku daný, ak dodávateľ poruší osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú napr. osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku, ale aj zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách, čo sa v danom prípade nepochybne stalo. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 11Csp/56/2023-40 zo dňa 22.11.2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/37/2024 zo dňa 08.04.2025 (ďalej len „základné konanie“) žalobu žalovaného zamietol, pričom z jeho strany bolo konštatované porušenie povinností dodávateľa. Je teda zrejme, že žalobkyňa sa v uvedenom základnom konaní úspešne bránila proti porušeniu povinností dodávateľa ustanoveného osobitným predpisom (zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 53 ods. 9 OZ), pretože vyššie uvedenými rozsudkami bol uplatnený nárok voči žalovanej spotrebiteľke právoplatne zamietnutý. Súd pritom konštatoval, že žalovaný porušil ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách tým, že nepreukázal splnenie podmienky pre postúpenie pohľadávky a to, aby jeho právny predchodca písomne vyzval žalobkyňu ako pôvodne žalovanú pred postúpením pohľadávky. Zároveň nedošlo ani k dodržaniu postupu podľa § 53 ods. 9 OZ, keďže nebolo preukázané ani platné zosplatnenie pohľadávky.

22. Skutočnosť, že aj obrana nároku je úspešným uplatnením porušenie práva alebo povinnosti možno vyvodiť aj z rozhodovacej praxe súdov (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp 3/2021 z 2.2.2022, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoCsp 13/2022 z 5.10.2022). Obdobný záver vyplýva aj z rozhodnutí najvyšších súdnych autorít cit: „Z formulácie súdmi aplikovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyplýva, že spotrebiteľ musí uplatniť porušenie svojho práva len podaním žaloby a že uplatnením práva už nie je obrana spotrebiteľa ako žalovaného v súdom spore. Dovolací súd i v tomto prípade považuje za správne nadviazať na metodológiu výkladu práv spotrebiteľa v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/31/2020 o eurokonformnom výklade práva zohľadňujúcim postavenie spotrebiteľa ako slabšej strany spotrebiteľského vzťahu. Dovolací súd preto vychádza z takého výkladu slovného spojenia „úspešného uplatnenia porušenia práva“ v ustanovení § 3 ods. 5 vety tretej, ktoré je v prospech spotrebiteľa a pri ktorom preto nezáleží, v akom procesnom postavení sa spotrebiteľ nachádza, t.j. či je v spore žalobcom alebo žalovaným.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo 324/2020 z 13.12.2022).

23. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co 62/2018 z 29.10.2018 cit. „ 11. Čo sa týka úspešného uplatnenia práva a povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. 12. Vo veci 4C 354/2013 Okresného súdu Svidník bola v dôsledku procesnej obrany žalobcov zamietnutá žaloba žalovaného o zaplatenie sumy 5.391,90 Eur s prísl. V tomto konaní sa posudzovala platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2011 uzatvorená medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným. Tento právny úkon sa považoval za absolútne neplatný z dôvodu, že neboli splnené všetky podmienky vyžadované pre postúpenie pohľadávky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2011 sa tak posúdila ako neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Napriek neplatnej zmluve o postúpení pohľadávok sa žalovaný vo veci 4C 354/2013 Okresného súdu Svidník domáhal zaplatenia nie malej finančnej čiastky z neplatného právneho úkonu, teda na úkor žalobcov sa snažil bezdôvodne obohatiť, čo nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. 13. V prejednávanej veci bol to samotný žalovaný, ktorý napriek neexistencii platnej zmluvy o postúpení pohľadávok požadoval v inom konaní od žalobcov zaplatenie sumy 5.391,90 Eur s prísl., pričom táto jeho žaloba bola zamietnutá v dôsledku úspešnej obrany žalobcov.“

24. Vzhľadom na vyššie uvedené nepovažuje súd za opodstatnenú obranu žalovaného v tom smere, že konaním žalovaného nedošlo k naplneniu hypotézy § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., ale práve naopak, podľa názoru súdu základ nároku na primerané finančné zadosťučinenie žalobkyne je jednoznačne daný.

25. Zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia nevyžaduje podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 127/2017).

26. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré žalobkyňa v konaní od žalovaného požaduje, súd nepovažoval sumu 1.500 eur za primeranú. Výška primeraného finančného zadosťučinenia spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná, pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobcu, ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv, resp. povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, respektíve na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť podľa súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

27. So zreteľom na uvedené prihliadol súd na skutočnosť, že v prejednávacom prípade možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu žalobkyne ako spotrebiteľke spočívajúcu v možnom bezdôvodnom obohatení, a teda stratu finančných prostriedkov, keďže súd posúdil zmluvu o postúpení uplatnenej pohľadávky ako neplatný právny úkon. Na druhej strane vzal súd do úvahy, že hrozba straty finančných prostriedkov sa nenaplnila, keďže v základnom konaní nebolo preukázané, že by došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Iné skutočnosti žalobkyňa v konaní neuviedla.

28. S ohľadom na uvádzané okolnosti prípadu, okolnosti porušenia práva, na zohľadnenie princípu proporcionality, či na samotný zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia, považoval súd za primeranú sumu 100 eur a v prevyšujúcej časti istiny žalobu zamietol.

29. Priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia podľa názoru súdu zodpovedá účelu a poskytuje žalobkyne ako spotrebiteľke satisfakciu a dostatočne odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Na záver súd opätovne pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemá slúžiť na obohatenie spotrebiteľa, ani kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale ide o nárok, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy a musí zostať na úrovni a funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (viď rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co 7/2019, 17Co 17/2018, 9Co 50/2018)

30. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP nezistiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške

(porovnaj I. ÚS 56/2017). Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Procesne úspešná žalobkyňa má teda nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.